

Helsingfors/Mariehamn 17.12.2008

Nr 37/08

Hänvisning Ålands lagtings skrivelse
12.11.2008, nr 159/2008.

Till Justitieministeriet

Ärende Utlåtande över landskapslag om ändring av landskapslagen om läroavtalsutbildning, antagen av lagtinget 12.11.2008.

Landskapslagens huvudsakliga innehåll

Landskapslagen innehåller kompletterande bestämmelser om undervisningen inom läroavtalsutbildningen samt om rättelseyrkande.

Lagstiftningsbehörigheten

Landskapslagen gäller landskapsregeringen och under denna lydande myndigheter och inrättningar, undervisning, läroavtal samt socialvård i fråga om de studiesociala förmånerna, vilka områden hör till landskapets behörighet enligt 18 § 1, 13 och 14 punkterna i självstyrelselagen. Läroavtal uppvisar likheter med arbetsavtal, som utgör riksbehörighet enligt 29 § 6 punkten i självstyrelselagen, men rättsområdet läroavtal har genom en ändring av självstyrelselagen (FFS 529/1996) i sin helhet överförts till landskapets behörighet.

De i landskapslagen intagna hänvisningarna till rikslagstiftning kan till den del de gäller ärenden av rikslagstiftningsnatur med stöd av 19 § 3 mom. i självstyrelselagen intas i landskapslagen.

I landskapslagen ingår ett flertal förordningsfullmakter. Med anledning härav påpekas att enligt självstyrelselagens 21 § 1 mom. kan landskapsregeringen med stöd av ett bemyndigande i landskapslag utfärda landskapsförordningar i angelägenheter som hör till landskapets behörighet. Genom landskapslag skall dock utfärdas bestämmelser om grunderna för individens rättigheter och skyldigheter samt om frågor som enligt grundlagen eller självstyrelselagen i övrigt hör till området för lag. Denna begränsning motsvarar begränsningen i 80 § i grundlagen. Detta innebär att det tydligt skall framgå hur normgivningsmakten delegeras och vilka områden och vilka angelägenheter delegeringen gäller. Om delegeringen av

normgivningsmakten inte uppfyller de krav som grundlagen uppställer, står den i strid med 27 § 1 punkten i självstyrelselagen, som hänför stiftande av grundlag och avvikelser från grundlag till rikets behörighet. I så fall utgör ett delegeringsstadgande en behörighetsöverskridning. Ålandsdelegationen konstaterar att innehållet i delegeringarna preciseras och begränsas av den reglering som finns i landskapslagen. De gäller inte bestämmelser om grunderna för individens rättigheter eller skyldigheter eller frågor som enligt grundlagen eller självstyrelselagen hör till området för lag. De gäller angelägenheter som kan regleras på en lägre nivå än i lag. Mot denna bakgrund föreligger ingen behörighetsöverskridning.

I landskapslagens 22b § ingår bestämmelser om rättelseyrkande. Rättelseyrkande är en del av förvaltningsförfarandet som föregår det egentliga besvärsförfarandet, och är att hänföra till landskapets lagstiftningsbehörighet. I paragrafen anges inte till vilken myndighet ett rättelseyrkande skall anföras, men av landskapslagens förarbeten framgår att ett rättelseyrkande skall tillställas landskapsregeringen.

Besvärsbestämmelserna i landskapslagens 23 § överensstämmer med 25 § i självstyrelselagen.

Ålandsdelegationens utlåtande

Ålandsdelegationen finner att landskapslagen faller inom landskapets lagstiftningsbehörighet.

Närvarande Ordföranden Lindbäck, ledamöterna Erlandsson, Mäenpää och Olsson jämte suppleanten Lindholm.

På Ålandsdelegationens vägnar:

Peter Lindbäck
ordförande

Rainer Åkerblom
sekreterare

